

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentelen levelek csak ismert kéztől fogadtnak el.

Előfizetési díjak:

egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; közszégi jegyzőknek és tanítóknak egész évre 3 frt.

Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.

Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtából, bélyeggel és támlappal együtt 3 frt.

Nyiltér soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújtatnak.

Postai közlekedésünk.

(Nagyméltóságú Baross Gábor kereskedelmi miniszter ur nagybecsű figyelmébe.)

(i.) Mindenekelőtt hálás köszönettel adózunk Baross Gábor miniszter ő nagyméltóságának és a nagyváradi postaigazgatóságnak, hogy lapunknak szeptember 11-én kelt 37-ik számában postai közlekedésügyünkről hozott felszólalásunkat figyelemre méltatni kegyesek voltak és a Kraszna és Varsolc között — a csucsasizéri összeköttetés megnyitásával — bezárt összeköttetést megnyitatták s erről lapunkat értesíteni kegyeskedtek. A kraszna-varsolci összeköttetésnek — habár gyalog ember igénybevételével — kinyitása által a postaigazgatóság és magas minisztérium által is el van ismervénak szükségessége, hogy avagy csak a helyi viszonyok szempontjából is Csucsától Csizér-Kraszna-Varsolc-Sz.-Somlyó-Nagyfalu és Zoványon át Biharvármegyéig az összeköttetés elodázhatlan szükségesség. Ezért szólaltunk fel ismételtén a csucsavármező-zilah karriol-járlat megnyitása alkalmával a csucsasizéri összeköttetés beszüntetése miatt. Ismételtén hangoztattuk azt is, hogy a csucsavármező-zilah karriol és zilah-somlyó-nagyfalu taliga összeköttetés miatt igen gyakran lemaradt a nagyfalu posta Sz.-Somlyóról a berettyómenti nagy közönség igen nagy hátrányára és bosszúságára. Ezen — tudomásunk szerint — az igazgatóság úgy segített, hogy azon esetre, a midőn az idő és utmostoha volta és roszasága miatt a zilahi posta a kitűzött időre Somlyóra nem érkezett be, a nagyfalu taliga köteles volt a zilahi postát megvárni és csak a zilahi posta megérkezése után volt indítandó. Ennek azonban azon hátránya volt, hogy a postát Zoványon kellett megállítani a bihari összeköttetésünk nagy hátrányára. A fennebbiek szerint tehát az összeköttetés már megint meg van Csucsáról Krasznán át Zoványig, vagyis Szilágyvármegye volt krasznamegyei részének egész területi átmetszésénél és Biharral Széplakon át Margittáig. Ennyiért vagyunk hát hálára kötelezve az igazgatóság, de leginkább a miniszter ő nagyméltósága iránt.

De lássuk már most a járlatok csatlakozását.

Csucsáról a taliga megindul reggel 6 órakor. Csizérbe ér $\frac{1}{2}$ 9-kor és Krasznára délelőtt $\frac{3}{4}$ 11-kor. Krasznáról indul szintén taliga délután 3 órakor. Csizérbe van $\frac{1}{4}$ 6-kor és Csucsán este $\frac{3}{4}$ 8-kor. Ez egy egészen külön álló és semmi más összeköttetéssel nem bíró postajárlat. A második járlat van gyalogpostával Varsolc és Kraszna között. Varsolcra indul reggel 8 órakor, Krasznára ér 10 órakor. Krasznáról visszaindul délután $\frac{1}{2}$ 3-kor és Varsolcra ér $\frac{1}{2}$ 5 órakor. Ez is egy külön önálló járlat, melynek sem Csucsával, sem Zilahhal, sem Somlyóval nincsen összeköttetése. Harmadik összeköttetés a varsolc-sz.-somlyó-nagyfalusi. Ez az összeköttetés a csucsavármező-zilah karriol és Zilahról taliga összeköttetéshez van csatolva. A taliga Zilahról indul reggel 6 órakor és Somlyóra érkezik 9 órakor — ha ugyan megérkezik. E szerint Csucsáról Kraszna-Somlyó-Nagyfalu, stb. egész vonalán át van postai közlekedés, de nincs semmi összeköttetés. Krasznáig a mostani összeköttetés is kielégítő ugyan, mert délelőtt megkaphatja a pesti és a kolozsvári postát és délután 3 óráig megválaszolhatja cseppet sem javult s a kraszna-varsolci összeköttetés csak arra jó, hogy a két község egymással gyakrabban közlekedhessék, míg ellenben Sz.-Somlyó a Zilah felől jövő postát csak délelőtt 9 óra után kaphatja meg és a somlyó-kraszna összeköttetés is alig-alig javult valamit, mert a Somlyóról délután 4 órakor elindított levelek a 14 kilométer távolságra eső Krasznára csak másnap délelőtt 10 órakor érkeznek meg. A deés-zilah vasut megnyitása sem hozott bennünket közelebb Kolozsvárhoz. Ugyanis a

Kolozsvárról a vasuton hozzánk indított küldemény Deés felé irányítva elindul reggel 6 órakor és hozzánk érkezik délután $\frac{1}{2}$ 5 órakor, míg ellenkezőleg a Csucsavármező-zilah karriollal is megérkezik délelőtt 9 órakor.

Mi lenne hát már most a mi kérésünk?

Nem kérünk mi semmi újat, csak a régi-nek visszaállítását kérjük szelidebb kiadásban, vagyis a régi karriol összeköttetés helyett — a kraszna-varsolci gyalogpostának taliga-összeköttetéssé változtatásával — az egész vonalon taliga-járlatot, de úgy, hogy ne legyen e vonalon 3 külön álló járlat és adassék meg Csucsáról körülbelül a régi indítás és Somlyóig tartó folytonosság. E szerint Csucsáról a taliga elindítandó lenne Csizérnek ugyanakkor, a mikor a karriol indítatik Vármezőnek, vagyis este 10 órakor. Ezen indítás szerint megérkeznék a posta Csizérbe éjjeli 1 órakor, Krasznára $\frac{1}{2}$ 3-kor, Varsolcra 4-kor és Sz. Somlyóra reggel $\frac{1}{2}$ 6 órakor. Ezen összeköttetés és indítás által az egész vonalon reggel 8 órakor postanyitás alkalmával a pesti és kolozsvári lapok levelek, stb. kivehetők s illetőleg széthordhatók lennének. A széthordásra később még visszatérünk. És ezen változtatás 200 frtot meghaladó évi többlet-kiadást nem igényelne. Ugyanis a csucsasizér-kraszna-sz.-somlyói postaszállítás a jelenlegi állapot szerint kerül az államnak 2100, azaz kétezerezegyszáz forintjába. Ebből a kraszna-varsolci gyalogpostáért jár 180 frt, azaz egyszáznyolevan forint. Ha a gyalogposta taligával cseréltetnék fel, ezért fizetne az állam 380 frtot, azaz háromszáznyolevan forintot. A vonal többi részén a taliga már megvan s változás csak az időben és összeköttetésben történvén, költségtöbblet semmi szín alatt nem állana be ezen 200 frton felül.

Az igazgatóság részéről hallottuk azt az ellenvetést, hogy miként járjon a posta éjszaka a Meszesen át? Hát bizony épen úgy, sőt sokkal könnyebben és biztosabban, mint a karriol

TÁRCZA.

Őszi dalok.

I.

Nem hiszem, hogy a föld fölött
Oly néma hervadás volna,
Hol az őszi lombok között,
Egy-egy madár ne dalolna...

A szív sem lehet oly néma,
— A melyet úgy széttépének, —
Hogy abból ne sirjon néha.
Fel egy fájva fájó ének.

Ez a dal is onnan támad
S — bárha — tudom — meg nem érted:
Mégis fölzendül utánad,
Mégis imádkozik érted!

II.

Ha a hervadó mezőben
Tört szívvel barangolok,
Mindig kísér, mint egy árnyék,
A te kedves alakod.

Az nem a te bűvös képed,
Mely föltekint ég felé?
Vagy csak napfény, mely a ködnek
Szürke mezét áttöré?

Omló könnyűim, a miket
Érzek hullni csendesen?

Vagy valóban te sírsz vissza
Régi hűtlen kedvesem?

III.

„Oda van a szép nyár, oda!
Szertefoszlott, mint egy álom...
Beh mulandó, hervadandó
Minden ezen a világon“...

„Hervadandó, elmulandó
Minden ezen a világon;
S az elmulás szent törvényét,
Épen szerelmeden látom“...

IV.

Hiába széttekintencem:
Pusztá ez a vidék nekem!
Oly pusztá ez a rónatáj,
Mint a szív, mely többé nem fáj.

Az édes mult jut eszembe,
Hol virággal a kezembe,
Kergettem a himes lepét...
Báránnyelők, régi mesék!

Mint pusztá ház elhagyatva,
Vészben állok egymagamra,
Ha így élek: nem bolygatnak,
Ha így halok: nem siratnak.

V.

Hiába széttekintencem!
Csak a lombtalan fát látom,
S ez is mintha azt kérdené:
Hova szállt el boldogságom?

Oh, hogy eltűnt boldogságom!
Nagy, nagy az én lelkem gondja...
Megmarad az ősznek mindig
Tört reménye, hervadt lombja.

(Nagyfalu.)

Balogh Pál.

Ne szólj.

Őn még soha sem volt szerelmes! ezt a durva sértést vágta szemembe ma ebéd után egy ember. Itt áll előttem arcképed leányok legszebbike, orcádnak hóban fürdő bibora, szemeidnek kéklő lenvirága oly édes igézzettel tartja fogva még most is lelkemet. Ha volt öröme életemnek, az te voltál, ha volt keserve szívemnek, az te vagy mindörökre.

— Meghalt a székely felesége.

— Vonítottak a kutyák? kérdik tőle.

— Nem is nevettek.

Huncut góbéja, meg bujában is bolondozik.

Ne ítéljete meg engem sem, ha fájdalomban a guny nevet, éles kés ez, mely a nevető szívét szurja keresztül,

Nagyon szerettem őt, becsüléseért kímásztam a torony ablakán, dicséretéért kiszedtem a gólyafiakat, látásáért elvárakoztam a szénapadláson félnapig; tanubizonyságom ő maga, hány ebédet passzoltam el kedvéért, hány verést kaptam kedvéért, úgy hogy tucatra véve is, a gyémántlakadalmunkat, illetőleg a gyémántkoplálást és gyémántverést bizvást megülhettük volna.

Saroltámmal rendesen a szénapadláson mulattunk, mulatságunk pedig abból állt, hogy én voltam a férj, ő a feleség. Én elmentem a másik sarokba a földet szántani (soha sem maradtam sokáig), ő addig

Vármező felé. Ugyanis a mi taligánk olyan államuton jár, a mely ritkítja párját és ez az éjszakai járlat már évtizedeken keresztül ki volt próbálva, mert egész a csuca-vármezői postaösszeköttetés megnyitáig a csuca-cizéri stb. taliga este 1/2 10-kor indult a Meszesnek és Sz.-Somlyóra érkezett reggeli 5 órakor, a nélkül, hogy egyetlen eset merült volna fel, mely a posta biztonságát veszélyeztette és folytonosságát gátolta volna. Ezen összeköttetés visszaállításával arrasem merülne fel eset többé, hogy a nagyfalusi postát az indulás idején tul vízszatartani kellene és a folytonosságot Zoványon megszakítva a széplak-margittai összeköttetés megzavartatnék.

És mennyivel előnyösebb lenne a postai küldemények széthordása, melyek 8 órára már teljesen szétosztva lennének a különböző városrészek szerint. A 8 kor kiindított levélhordók 11 órára könnyen és teljesen bevégeznék járásukat és a 11 órakor megérkezett vasút által hozott postai küldemények szétosztásánál megint segédkezhetnének és a délután folyamán ismét széthordhatnák a széthordandókat. Mig most valóságos nyomorúság a levélhordók állapota. 10 órakor elindulnak és ha a lelköket is kiadják, mégis alig tudják megszabadni avagy csak a belvárost is, mert 11 órára vissza kell térniök a vasuton érkezett küldemények végett. A nagy közönségre nézve pedig végtelen hátrányos, hogy — különösen a távolabb lakók — csak délután juthatnak az érkezett küldeményeikhez. Ennek hátrányos voltát kereskedő, ügyvéd, hivatalnok, stbre nézve bővebben indokolni nem tartjuk szükségesnek.

Ime tehát napnál világosabb az, hogy a régi taligajárlat és járlati idő visszaállításával a vármezei egyharmadrésznének teljesen kielőgítő postai összeköttetése lenne, és különösen Sz.-Somlyó hivatali testületei már reggel 9 órakor kezükhöz kapván a postát, minden megzavarástól menten nyugodtan végezhetnék munkáikat. Ez áll az ügyvédi karra épen úgy, mint a különböző hivatalokra. És végre a kereskedelmi forgalomra vonatkozólag is kibeszélhetetlen hordereje lenne ennek a változtatásnak. Az előadottakat a legmelegebben ajánljuk a nagyméltóságú miniszter ur becses figyelmébe és ismerve azon főrekvését, a melyvel a közlekedést, — a postai összeköttetéseket igyekszik a nagy közönség kényelmére rendezni be, reméljük és hisszük, hogy a nagyváradai postaigazgatóságot kegyes leendő utasítani a postajárlatnak Csucsá-Kraszna-Somlyó között a jelzett módon leendő beállítására.

Néhány szó a földművelésről.

Egy francia minister azt mondotta a földművelőkről, hogy a földművelő osztály olyan öszvér, melyet ritkán kell zabolni, nehogy kirugjon. Nó hát, a mi földművelő osztályunkról bátran elmondhatjuk, hogy annak nemcsak a zabból, de a szecskából is alig kerül.

Valóban oly jellemzők e szavak és oly igazak.

főzött nekem szénát és saját kezecskéjében találta fel. Legtöbbnyire elmúlt a dél, mire mi előkerültünk a szénapadlásról, verést ugyan kaptam, de az ebéd elmaradt. Titkos multságunkat nem tudták sem a papák, sem a mamák, szeretetünknek vértanuja valék és erre büszke is voltam. valahányszor elváltam Saroltámtól, mindig ez volt utolsó szava:

— Ne szólj.

Talán bolond lettem volna szólni!

Volt a szomszédunkban egy infámis rozkőlyök, Söpör Pista, a ki multságainkat és Saroltám utolsó szavait megleste, mikor aztán apám a családi ügyet a fentebb említett módon velem elintézte s én nedves arccal feledés okáért újra barátnőmhöz indultam, a gaz tacsó ott várt reám a kapunkban, honnan jól hallotta családi ügyemnek hangos elintézését is, s vigyorgó képpel sugta fülembe:

— Ne szólj.

Ez a guny vérig sértett. A verést ugyan büszke lélekkel türtem, de irtóztam ama gondolattól, hogy inádoztam előtt közönséges halandóként tünjem fel, ki épen úgy veszi ki részét a nádpálcából, mint a hatókrös Rádás Jancsi szeplős magzatja. Egy elcsépelet Rómeo nem valami ideális. A nagy Napoleon szerint a fenségestől egy lépés a nevetséges, mivé törpültem volna kicsikém előtt, ha megtudja, hogy én táncoltam, de olyan táncot, a mihez a takust apám ütötte, a szövegét pedig én fújtam. Ezért fájt nekem oly kegyetlenül ennek a tacsónak gunyos vigyorgása:

— Ne szólj.

Talán bolond lettem volna szólni!

mintha a magyar alkotmány végzetszerű nehéz átokként súlyosodnék a magyar földművelő-osztály nyakába.

Mióta a magyar nemzet félretéve a pásztorbotot, szögre akasztva a vadásznyilat és fegyvereket, az ekeszarva, ásó, kapa, kasza, fejsze, furó stb. mellé állott, az ezer vihar és megpróbáltatásokban átélte egy évezred alatt alig voltak nvomasztóbb és szomorubb napjai. A létért való örökös küzdelem alig került annyi vérükbe és izzadságukba, mint ma, s a létért való küzdelem alig szántott ember arcán oly mély barázdákat, mint ma.

Az ur, a pénz-aristocratia és a pauperismus, a gazdag és szegény között alig mutatkozott valaha ilyesztöbb nagyságban.

Sokat is küzdött e nemzet a létért. Ezredéves multján keresztül e küzdelem bizonyult egyedül annak az erőnek, mely a magyar fajra, a más nemzetekbe való beolvadásra némi befolyással látszik lenni.

Kitűnik e tény valóságára ifj. Ábrányi e szavaiból: „És mig oly nemzetiségeknek, melyek nem voltak a magyar nemzet létkérdéseire veszélyesek sikerült, mint Erdélyben és Felső-Magyarországon a magyarokból egész községeket assimilálniok; addig oly nemzeteknek, melyeknek ereje és nagysága veszélyessé válhatott volna a magyar nemzet létkérdéseire nézve, oly nemzeteknek, mint a mongol, a török és a német — soha sem sikerült semmiféle irányban az assimilálás.”

S hogy ma a magyar faj elcsenevészedik, ki vándorol, levetkőzi szokásait, viseletét, nyelvét stb. csupán és főképp a létért való, az elviseletlenné és nehézzé vált küzdelemnek tudható be.

A föld elhódítása és elfoglalása — mondja egy kiváló írónk — a honalapításnak kezdete. A hazai föld birhatása első feltétele az állam alkotásának. Ezt magyar őseink öntudalaúl érezték, azért gondolkodtak is arról, hogy azoké legyen a föld, a kiké a haza s összes intézményeik megfeleltek a szükségképen való igazságnak.

Ezt ma nem igen veszik számításba. Mintha nem a földművelés volna ma is a magyar közművelődési, politikai, történeti fejlődésnek természetes alapja, minden műveltségnek forrása, a jogi, erkölcsi és vallási viszonyoknak szabályozója; mintha nem ez volna ma is az a kötelék, mely az egész államiságot a hazához, a társadalmat a földbirtokokhoz, s ez által az egyenlően szeretett, közösen érdeklő és egy földön lakó emberek szilárdan és elválaszthatlanul fűzi egymáshoz; s mintha nem a földművelők lettek volna és volnának ma is a társadalmi és állami rendnek első megalapítói?

Nekünk, magyaroknak, mint földművelő osztálynak -- úgy látszik — nem ajánlanak már más orvosszert a sorvadás ellen, mint a már tönkrement gazdáknak, e nagy nemzettestnek hitelt, hitelt és ismét hitelt, hogy kétségbeejtő állapotunk még kétségbeejtőbbé váljék.

Szegény hazánk! megfizetők mind, mivel csak tartozánk. Oh, nem! Mi földművelők önmagunk vagyunk oltárodon a legnagyobb áldozatok. Idáig fizetünk ezértéle címen adót, illetéket és uzsorát; egy kis háboru s a népfelkelési törvényben elviszük fiainkat, szolgálóinkat, lovainkat, marháinkat, takarmányunkat élelmiszereinket s azután magunkat;

Hát uram, most merje mondani, hogy én soha nem szerettem; igenis, én hordoztam a szerelem véres és könyes koszoruját, mely öszülő fejemnek is büszkesége maradand.

Mult az idő, nem jártam többé hosszú száru strimfliben, nem is bántott senki többé, mert ők le nyugodtak. Jól látom most is, a szoba közepén fekszik jó anyám, zokogva borulok szép arcára Ó anyám, te máskor sötétben is megtaláltál, hogy megigazítsad leesett paplankámat, most tizenkét szál gyergyva világa mellett sem látsz meg engem?

Jól látom most is; apám ott fekszik a szoba közepén, zokogva borulok márvány arcára: Ó apám, máskor suttogásomra is figyeltél, most sirásomat sem akard meghallani?

Temetés után a gyámom azt mondta, hogy a mai világban minden nagyon drága, a két szőlőnk felment a sirásásra, a házunk pedig felment a koporsó árában, nekem pedig utiköltségül fenmaradt az apám téli csizmája.

Bejártam a kunságot, és Fülöpszállásán kit látok velem szembejönni? — Söpör Pistát. Távol a szülőföldtől az ellenségek is jó barátokká lesznek, örültem én is Pista látásán.

Én tudományos célból utaztam, a Pista pedig csupa multságból, s én fel is fedeztem egy ősembernek a csontvázát, csak hogy az irigyeim ráfogták, hogy az egy lónak a földi maradványa: a Pista multságára pedig abban állt, hogy minden második faluban megkergették a lányoknak miatta.

Olvastam valahol, hogy Petőfinek színész neve a többiek között Pönögei Kis Pál volt, de már ennek a névnek történetét csakugyan én fedeztem

földjeink összetiportatnak, csekély aratni valónk künn rothad, házaink összeronboltatnak és fölperzseltetnek, katonai állam leszünk hamu és füstölő romokon és lakatlan pusztákon, mi gazdák és földművelők mindenünkkel szolgálunk a közügynek, — „a bankár mosolyogva számítja benn a városban az új hadi vállalat nyereményeit.”

Szomorú idők!

Létünk alapját, különösen mig iparunk Ausztriának kiszolgáltatta marad, a földművelés teszi: de annak emelésére az érdekeltek bizony vajmi keveset, hogy ne mondjuk, semmit sem tettek; s hogy a földnek még a tőkéje is megtámadtassék, birtokaink sehonnaiak karmai közé kerüljenek, arra nézve minden megtörtént; de hogy a nép adóképesége is fokozódjék, arra nem értek rá gondolni.

Valóban, ha Széchenyiként, az anyagi jólét, a szellemi és erkölcsi haladásnak feltétele a mai zilált pénzügyi, gazdasági és társadalmi viszonyokból, az eladósodott jobbnevű családok siralmas tengődő életéből ítélve oly alacsony fokra szállt, hogy az európai cultur nemzetekkel egy színvonalon becsülettel nem állhatván meg, a második ezredév küszöbére, mint egy disztelen nemzeti halál sirja rémlik felénk, ha a gondviselés, a magyarok Istene csodás módon meg nem könyörül e nemzeten.

A hazai termelőket utólérté a válság, Mezőgazdáink a befektetett költséget sem kapják vissza; óriási adóteher nehezedik rájuk, van adósság is bőven; a gazdák már nem is bérlői a földnek, csak munkásai.

A helyzetet szomorú színben tünteti fel a telekkönyvi forgalom és a takarékpénztári hivatalos statistikai adatok, melyek mig szárazon jellemzik jelenünket, addig bizonyítják is, hogy Magyarország földbirtokos lakossága az éiszegényedés rohamos lejtőjére jutott.

Na jainkban igen sok baj forrása onnan van, mert igen sokan, hol önző érdekből, hol bűnös cselekményeik leplezéséből, hol mindent negélyező elveiktől elvakítva, az arany borjút oltáraikra helyezték és ennek bálvány szolgálatában azt hiszik, hogy az emberi élet feladata a pénz többszörösítésében áll, mi által nemcsak egyesek és osztályok, hanem egész nemzetek a capitalismus rabigája alá hajtattak, és a társadalom különböző rétegeinek békéje megakadályoztatott, a termelő osztályok pedig egy újabb urbériség járma alá jutottak.

És hogy milyen mélyen ragályozta be a baj a társadalmat, — mint egy jeles publicista megjegyzi -- mutatja az a körülmény, hogy még olyan férfiak is, kik öszintén kívánnának a népen segíteni, oly téves segélyezési módokat ajánlanak, mint például azt, hogy a földművelő számára olcsó és könnyen hozzáférhető hitelt nyissanak, azaz: könnyű és arany láncok készíttessenek, hogy a birtokos osztály a plutocratia hübérségévé tétessék. Ezért nincsenek igazolva az államnak a társadalmi bajok orvoslására tett intézkedései.

De nem is fognak használni semmit mindaddig, mig szabad, önálló független birtokos osztályt nem teremtenek, mely a mozgó tőke nélkülözhetetlen ellensúlya legyen.

Itt úgy, mint társadalmi életünk legtöbb mozzanatára nézve annak az elvitázhatalan igazságnak adhatunk kifejezést, hogy mig humanismus, felebaráti szeretet nem lesz ismét az összes közélet és

fel. Közél Fülöpszállásához egy fehér tanya bujt lombos fák alá, itt élt majd három évig a tönkrement öreg mészáros, így tudhatta aztán Petőfi, hogy Fülöpszállást másként Pönögeinek csufolják,

— Pista, kérdezd meg, miért hívják ezt a falut Pönögeinek?

Egy vén ember jött velünk szembe, Pista megáll s megszólítja:

— Bátya, miért hívják ezt a falut Pönögeinek?

— Hát azért, hogy a számaraknak legyen mit kérdezniök, s röhögve tovább ment. Vátsott kölykök pedig bukfencezve követék Pistát, s maszatos szájjal egyre azt kiabálták:

— Tudja már, miért hívják ezt a falut Pönögeinek?

— Ne szólj! mondok Pistának.

Nem is szólt. De este mégis kiment sétálni, hiába intém jószágos akarattal: emlékezzél minden második falura.

Pistát másnap Szabadszállásán értem utól, én azt az utat kocsin négy óra, ő pedig gyalog egy óra alatt tette meg.

Ember, ha Pistával találkozol, soha ne kérdezd tőle:

— Mennyire van Szabadszállás Fülöpszállásától?

Mikor utólértém, csak ennyit mondtam neki:

— Ne szólj.

Nem is szólt.

Gyula.

törvényhozás zsinórmértéke, s míg kizárólag a meztelen egoismus ad irányt és uralkodik, addig egyre előre halad a társadalom decompositioja, — s napról napra szörnyűbb állapotok fognak feltűnni a magyar nemzet és társadalom életében.

Bármint hivalkodjék is a mai adakozással, bőkezűséggel, tékozlással és könnyelmű adósságcsinálással egyértelmű szabadosság, vigasztaló hivalgására Madáchchal fájoan sohajthatunk fel:

„A vigasz rosabb, mint volt bánatom.“

Igen, mert bármit beszéljenek például az idei költségvetés számai, alig fogják azt józan és ép eszű emberrel elhitetni, hogy ma az ország jólétben él, hogy nem fenyegeti hazánkat erkölcsi és anyagi romlás, hogy a társadalom boldog . . .

Társadalmi széttűlés, elkallódás és felfordultság észlelhető a világ társadalmi, állami, családi és magán életében, mindenütt, a merre csak a pénz, mint bálvány kizsákmányolja az ugynevezett civilizált emberiséget.

Alig van pedig ma ország, mely keserűbben érezné és fájdalmasabban nyögne a pénz, mint bálvány zsaroló nyüge alatt, mint szegény földművelő országunk, Magyarország, és ennek ekeszarvához utalt népe.

Nincs életfentartási ág, mely annyi elemi csapás, viszály és bizonytalanságnak lenne kitéve, mint a földművelés, de nincs semmi, mely oly kevés figyelemben részesülne, annyi teher, annyi mindenféle megadóztatás, annyi oldalról való igénybe vétésnek lenne kitéve, mint épen a föld és annak a mindennapi kenyeret produkáló terménye.

Ez képezte e hazában a magyar nemzet ezredéves fennállásának alapját. Mert áll az, hogy kié a föld, azé a haza. Ez fogja képezni jövőre is. Ha tehát a magyar nemzet jövőjét és létét e hazában továbbra is biztosítani akarjuk, percenként fel kell ujtatunk lelkünkben a költő e szavait:

„A haza minden előtt“, — és

„Hazádnak rendületlenül légy hive oh magyar,
Bölcsöd ez, s majdan sirod is, mely ápol s eltakar.
A nagy világon e kívül, nincsen számodra hely,
Áldjon vagy verjen sors keze, itt élned, halnod kell.“

Különfélék.

*** Az új évnegyed beálltával tisztelettel kérjük az előfizetés megújítását és a hátralékban lévő előfizetési pénzek beküldését.**

A kiadóhivatal.

*** Szilágyvármegye** közigazgatási bizottsága f. hó 13-án tartotta október havi ülését. Bíró Weselényi Miklós főispán elnöklése alatt részt vett abban a bizottságnak kevés kivétellel minden tagja. Az ülés érdekesebb tárgyai közül kiemelendők Szikszai Lajos kir. tanácsos, alispán jelentése, melyben tudomására hozza a bizottságnak, hogy Felsőcséreg Urunk királyunk, vármegyének f. évi szept. hó 10-én a főispán vezetése mellett előtte megjelent hódoló küldöttségét s általa vármegyének lakosságát, uralkodói kegyéről s legmagasabb jóindulatáról biztosította. Jelenti azután, hogy szept. hónapban a közbiztonsági viszonyok teljesen ki-elégítőek voltak; a közigazgatás összes ágaiban fölművelt teendők elintéztettek. Végül ama, vármegyének kereskedelmi és kulturális fejlődését előmozdító tényről is fölemlíti az alispán, hogy a múlt szept. hónapban a zilahi décsi vasut megnyílt, hálásan emlékszik meg Br. Bánffy Dezső főispánnak szellemi és az Ernst és Neufeld cégnek, mint építési vállalkozónak fizikai működéséről. Kerekes József tanfelügyelő vidéki látogatásainak eredményéről számol be. Dr. Berger János megyei főorvos jelentése szerint a közegészségügy megyeszerte általában kedvezőnek mondható.

*** Szilágyvármegye** törvényhatósági bizottsága Zilahon, a vármegyeelész dísztermében ma d. e. 9 órakor s folytatva tartja őszi rendes közgyűlését.

*** Lapunk** első cikkére e helyen is felhívjuk olvasóink figyelmét és hisszük, hogy az az egész Krasznai-Berettyómentén erős visszhangra talál. Ezen közügyben — sajnos — kizárólag lapunk küzdött nem csüggedő kitartással. Most olyan eredmény lett már elérve, hogy önként kínálkozik az alkalom Sz. Somlyó városában és a vidéken ez irányban mozgalom megindítására, mely minden kétségen felül sikerre fog vezetni. E mozgalom megindítására s illetőleg postai közlekedésünk régi összeköttetéseinek visszaállítására legalkalmasabbnak véljük városunknak minden közügy iránt melegen érdeklődő polgármesterét tek. Gencsy Sándor urat.

*** Esküvő.** Folyó hó 21-én bizalmas benső családi körben Zoványon esküdött örök hűséget Zoványi Lajos krasznai állami iskolai igazgató tanító a kedves szeretetre méltó és művelt Viski Anna kisasszony, Viski Pál zoványi lelkész és egyh. megyei főjegyző leányának. Az esketési esztartását lapunk szerkesztője Nagy László végezte. Az egymáshoz illő boldog ifjú pár délután 5 óráját távozott el a menyasszony szülei házából, hogy megalkossa Krasznán boldog otthonát. Isten áldása kísérje e mennyben kötött házasságot.

*** Kibucszás.** Tiszt. Csák Emil ilosvai lelkész ur, ki a helybeli ref egyházban mint segédlelkész február hó óta működik e hó 19-én tartotta a helybeli ref templomban bucsuszedőjét elég nagyszámu hallgatóság előtt. Mint halljuk, volt segédlelkészünk már közelebb-ről elfoglalja új állomását.

*** Papválasztás.** A désházi ev. ref egyház buzgó hivei folyó hó 19-én választották meg leendő papjokat.

A választás igen érdekesen folyt le és meglátszott a választókon, hogy minden korteskedéstől menten szabadon, kiki saját meggyőződése szerint adta szavazatát. A többség bizalma Keeskeméthy Kálmán volt zilahi segédlelkész és a gymnasium elemi iskolájában, köztanító ifjúafia felé fordult, s a választás végeztével elnöklő elnöklő esperesafia által deésházi törvényesen megválasztott papnak ki is lett jelenve. Legyen alás munkálkodásán s békesség a nyáj és pásztor között.

*** Bizottsági gyűlés.** A sz. somlyói alsó foku ipariskolai bizottság f. hó 26-án d. e. 11 órakor a szokott helyen gyűlést tart, melyre a bizottság tagjait tisztelettel meghívja az elnök.

*** Muszka Mihály** örököseit keresi a zilahi kir. törvényszék Szilágy-Somlyón. Egy kis örökség várna az illetőkre; de — hála közönségünk hazafias érületének — Muszka még ilyen kecsesgető kilátás mellett nem találkozott az egész városban.

*** Összefofozkodott** három jó madár vasárnap délelőtt a termény téren. A három közül egyiken tisztu új kabát volt s a vandál két társ nem csillapodott addig míg azt foszlányokra nem tépte. A rendőrséghez kerültek s 5—5 napi kenyér és vizen eltöltendő elzárás s a börtön hideg falai bizonyára lehűtik szesztől feltűzelt vérüket — egy időre.

*** Szűrés.** Krasznán a szűretelés — a hol a fillokszera még el nem végezte rőmbőlő munkáját — e hó 14-én vette kezdetét. Az idei termés mennyiségre nézve kitűnő; a még ép tőkéek terhelve állanak a gerezdtől, minőségre nézve azonban csak közepes. Az ára mit a mustért fizetnek kielégítő: hektóliterje 10—12 frt.

*** Nagy dobbal.** kis dobbal, trombitával járta be egy kis, éhes, de lelkesedéstől áthatott komédiás csapat vasárnap és hétfőn délután városunk utcáit. A nagy dobot maga a tiszteletben megvénült direktorné kezelte, kinek nyakig trikó öltözete bőven, de meglehetősen egyenetlenül kiváltzott részekkel dicsekedett s így a lábírákon oly folytonossági hiányokat tüntetett fel, melyek az anatomia jelenlegi álláspontját abszurd világításba helyezték. Elöl lovakon a társaság két tagja üggett. „Mert bizony már régen lehet, hogy gabancuk a csokifogat elhullatta s most mi élete? Koplakásban tölt gyásnapokat!“ A sovány gebén kellemes ellentétet képezett egy piros arcu kővér hajadon, a társulat zónahölgye, ki mosolyait pazarul osztogatta a direktor harsánghangú hirdetései közbén. (Hajlandók vagyunk hinni, hogy egyedül ő ebédelt a társulat helyett. Nagy gyermekesapat és sok csavargó kísérte a művészesapat vándorutijában utcáról utcára; de bizony az esteli productio silányul ütött be. Űres volt a cassa; de ezzel arányban állott a „gazdag műsor“ silány mutatványaival: egy-két bukfené . . . a tőtágas s ad fortissimum . . . a tőtágashól megivott pohár viz. A nézők azon tapasztalatra jöttek, hogy egyedül a primadonnán feszül meg a trikó. A társaság pedig két napi küzdelem után elzónázott jobb hazát keresni.

*** Hazánk fővárosa** a múlt évszáz elején. Amerikát kivéve, nincs a föld kerekéségén város, mely másfél száz év alatt oly nagy arányokban gyarapodott volna, mint Budapest. Lehet, hogy a „Szilágy-Somlyó“ t. olvasói közül sokat kékedővé tesz főnnebbi állításunk. Megnugtatósul szolgáljanak a következő statistikai adatok: Pestnek 1722-ben csak 23 utcája volt, ezek között első helyen állott a keskeny uri-utca; legszebb épület vala a még most is meglevő egyemeletes „piaristák háza“ s egyetlen tér a mostani városháztér. Az évi bevétel tett 13130 frtot, 79 és háromnegyed dénárt. A város birája — a legfőbb hatósági személy — kapott évi fizetésül 150 frtot, a jegyző 25 frtot, a városi bába 30 frtot két városi szolga összesen 13 frtot, az egész magisztratus 1800 frtot, a hűhár 40 frtot, (!) a város tisztitása került 916 frt 91 és fél dénárba. A város jelentékeny jövedelmét képezte a söradó, mely 2279 frtot tett, a bor csak 548 frt jövedelmet hozott; külön bevételi forrás volt a polgárjog megszerzése, melyért 24 frt járt. (Ugy látszik, hogy e cím megszerzése akkor nehezebb volt, mint most.) A városi rendőrség állt 4, (mond négy) drabantból. kikhez járult még 3 mezei esősz, 4 kut-, 2 kapu- és 2 éjjeli őr. Pest városának sokba került a város protektorainak adott ajándék. Így a többi között e rovatban látjuk a Nesselrode tábornoknak adott ajándékot, mely állt 9 akó vörös borból, zsirból, zabból és tokaji borból (75 frt értékben). A magistratus lakomáinak költségeit többször fedezték a községi pénztárból, a bíróválasztás 111 frt és fél dénárba került. Furcsa biz ez, de tény!

CSARNOK.

Elmélkedés Madáchnak „Az Ember Tragédiája“-ról.

Irja egy nő.

„Mondottam ember küzdj és bizva bizzál!“

Egy irodalmi mű sem ragadta meg úgy a lelkemet, mint Madáchnak „Az Ember Tragédiája.“ Megtaláltam benne az érzékeny női kedélyt, a valóságos és emelkedő hangulatra gerjesztő fenséget, a költészeti műremeket; de leginkább elragadtott életbölcséletével, mely az egész műremekben a történelmi fátyolképek alakjában átszűrődik s az értelmi tudós fonalával vezet ki e mottóra: „Mondtam ember, küzdj és bizva bizzál.“

A világ teremtését befejezte az Ur, az ő dicsőségét zengedező angyali karok dicsőeneke sejteti az Isten nagy gondolatát, mely eszme, erő és jószág alakjában nyilatkozott a nagy természetben. Ős szellemnek mondja magát Lucifer is, ezért nem hódolattal áll az Ur elé, hanem bölcselkedik, bírálja, gunyolja a teremtés nagy művét, s mint a tagadás ős szelleme, mely a létnek gátja vala, hogy az Urat teremtésre kényszerítse, ő is osztályrészét követeli.

Egy falpalattnyi föld elég nekem,
Hol a tagadás lábát megveti,
Világodat megfogja dnteni,

mondja ő, és az édenkertnek két fáját, melyet az Ur neki felajánlott, birtokába veszi.

Az első emberpárnak az édenben tett nyilatkozatai éreztetik lelkünkkel a nemi hivatást. A férfi hatalma, a nő függése már itt szembeötlök.

Ádám szavaiból az Ur, a hatalom, a küzdés utáni vágy szól, de az élet küzdelmeiben kifáradva a családi tűzhely jótékony melegénél találja meg az üdítő nyugalmat.

Éva:

Az égi zengzet is elhallgatott.

Ádám:

Itt kebleden, úgy tetszik, hallom azt még.

A nő függésre született. Egész világa a férfi, és életcélja ennek boldogíthatása. Szeret és szeretve érzi magát. De gyöngéje is van, ez a hiuság. Már Lucifer csábításai közben Évának ezen hajlamát emeli érvényre.

Lucifer hallgatja, mint éledeleg Ádám és Éva, egy pillanatra kételkedik: vajjon nem fogja-e az érzelem porba dönteni a tudomány és nagyravágyás csábos fegyverét: de mert vesztőkre esküdött, nem vonul vissza Éva hiuságérzetének hizelegve, Ádámot tudatlanságának öntudatára ébreszti, felkeltvén benne a teljes szabadság és függetlenség utáni vágyat.

Igen tán volna egy gondolat,

Mely öntudatlan szüdben dermedez,

Ez nagykoruvá tenne önerődre

Bizván: hogy válaszs jő és rossz között,

Hogy önmagad intézzed sorsodat

S a gondviselettől felmentene.

Megizlelvén ős szüleink a tudás fájának gyümölcsét, a halhatatlanság rejteve marad előtők, mert mielőtt a fát érinthetnék, a cherub lángoló karddal üzi ki őket az édenből.

A következő jelenetben már küzdés és munka közt látjuk őket. Ádám fakalibát készít, megalapítván a tulajdon fogalmát. Éva lugost készít, virágokkal övezvén, jelképezi vele a családi boldogság örömeit. Így jön létre a világ két mozgató ereje: tulajdon és család. Ádám fárad, öneréjében hivalkodva kimondja:

Önmagam levék

Enistenemmé és amit kivivok

Méltán enyém.

Majd ismét kicsinyli a létet, amit Istentől nyert, mely végre is, ha terhére érdemes, csak farságának gyümölcse.

A kéjet, mit egy ital víz ád,

Szonjiam hevével kell kiérdemelnem.

Tovább folytatva elégedetlenségét, szemrehányást tesz Lucifernek, hogy a súlyos bilincstől, mely a testet a föld porához csatolja, nem menti őt meg.

Ha képzetem magasb körökbe von,

Az éhség kényszerít hunyáskodottan

Leszállni ismét a tiprott anyaghoz.

Végre Lucifer igézete alatt megismeri a természeti titkos erőket: meleget, delejt, életképződést s most e sok viharzó elem között, fellázad egyéniségének korlátoltsága ellen; majd meglijed, hogy harcban állva ennyi elemmel, hogyan éljen ő gondviselet nélkül.

Lucifer a föld szellemét varázsolja eléje s istenül ajánlja, ki ugymond, mindenütt a nagy természetben, vízben, ligetben és fellegekben feltalálható, hova az ember hő vágygyal és emelt kebelével néz.

Ádám előtt rejtélyes Lucifer okoskodása, minden áron a jövőbe akar látni; tudni akarja: miért küzd, mit fog szenvedni. Éva is vágyat érez a jövőt látni, készíti erre hiusága.

Hadd lássam én is e sok ujulásban

Nem lankad-e el, nem vészit-e bájaim.

Lucifer, mielőtt bűbájós álmot bocsátana reájok, hogy annyi harc között meg ne fussanak, biztató sugárként a reményt adja nekik:

És a csatától meg ne fussatok;

Egére egy kicsiny sugárt adok,

Mely biztatand, hogy csalfa tünemény

Egész látás, — s e sugár a remény.

Itt kezdődik az egyes történelmi képekkel megvilágítva, az emberiség egyéni tulajdonainak, főként az eszmének kinyomata, mely a korszellem-től vezérelve, majd hatalom, majd szabadság, élvezetvágy, lelkesülés, nyugalom, tudomány, megélhetés alakjában lesz szemlélhető. És lényegében éppen azért nagyszerű, mert mindig egy-egy nagy tömeg képe lebeg előttünk s vezérfonala mindig a korszellem kezébe van letéve; de színezeteiből az egyéni tulajdonságok, a természetes érzelmek, az ösztön, az emberi szellemnek a külbehatások alatt

végbemenő változatai törnek elő s oly ismerős alakokkal találkozunk, hogy a mult ezredeket és századokat elfeledve, a mozzanatok jellemvonásaiból a jelenkor társadalmának egy-egy kimagasló vagy elzüllött alakjára ismerünk. Nyomról-nyomra érezzük Lucifer szavainak igazságát.

Portested széthulland — igaz,
De száz alakban ujjolag felélsz.
És nem kell ujjolag semmit kezdened.
Ha vétkezed, fiadban bűnhődöl
Köszvényedet ő benne folytatod;
Amit tapasztalsz, érzesz és tanulsz
Évmilliókra lesz tulajdonod.

Ádám, mint a nagyság, dicsőség és hatalom eszméje, Faraó alakjában ölt testet. Érzéki szenvedélye azonban megtöri a hatalomvágyat, megszereti Évát, magához emeli benne a rabszolganőt, sőt ennek kedvéért népének is szabadságot ad. A szabadság eszméje egyszerre annyira lelkesíti, hogy az egész emberiség szabadságát akarja kivívni. E felletti lelkesedésében elfordul hölgységűtől és mint szabadsághős Miltiades alakjában lép elő.

A szabadságért harcoló Miltiades nemzete árulással vádolja, s míg ő a csata zajában küzd, itt-hon halálos ítéletet mond fejére a fellázított nép. S bár midőn győztes seregével a város kapuja alatt megjelen, térdre borulva fogadja őt a szolga nép. de midőn hazafiai ártatlanságának bebizonyítására elbocsátja fegyvereseit, falra függeszti kardját, újabb váddal állanak eléje és valóban halálra ítélik őt.

Ádám látva szerető hitvesét, árván maradandó gyermekét, kitör a női erény, a tisztas családanya magasztos hivatása ellen. Örülni, mulatni való az élet, ha azért, mert valaki egy dicső eszméért lelkesülni tud, a vérpadra hurcolja őt a korszellem,

A mulató, az élvhajászó kort a római jelenet tünteti fel. A dözsölés, az erkölcstelenség miatt mélyen sülyedt Rómában mint Sergiolus áll előttünk Ádám. Kedvese Julia kebelén a mámor és kéjtől eltelve valami magasztosabb és nemesebb után vágyódik lelke. Mint az elzüllött társadalom nemtője tűnik fel ekkor a kereszt. Szt. Péter apostoltól megtanulja a kereszt jelentőségét, lelkesedéssel fogadja azt, újból fegyvert ragad, s harcol a szent kereszt mellett.

Mint Tankréd lovag jelen meg a harchan, de csalódik csakhamar. Látja, hogy maga a patriarcha itéli halálra — pusztán egy téves felfogásért — az eretneket. Látja, miként köti Isaurat, ki most szerelme tárgyát képezi — az atya fogadalma a zárda falai közé. S bár Isaura szereti őt; de mert atyja esküje a zárda magányára kárhoztatá leányát, a korszellem megvédelmezi őt, nekik kell szerelmükről lemondani.

Ádám elfáradva a sok küzdésben, nyugalom

után vágyik. E nyugalmat biztosítja számára Rudolf császár prágai udvara, hol Kepler a csillagász képét ölti fel. Neje Éva az udvarhölgy kacér magaviseletében a hiu nőt, a könnyelmű hitvest tünteti életnek.

Végre Ádámnak a nyugalom is terhére lesz, mert az ember, míg él, tetre vágyik. A lélek megünja a közönyt s új eszméket keres, melyek egyenlővé teszik az embereket.

Egyenlőség, testvériség és szabadság.

Az új eszmék életbe lépnek és a korszellem uralkodik fölöttük. Ádám mint Danton vezeti a rémuralmat. Szíve itt is lánggra lobban Éva iránt. Csak egy napot kér tőle, egy napi boldogságért kész volna életét is feláldozni; de hasztalan: „A kor véres porát, ha levetkőzi szellemed, talán!” — felel a nő.

(Vége köv.)

Szerkesztői üzenetek.

Tisztelt dolgozótársaink becses közreműködését kérjük lapunk ezidei évfolyamának utolsó negyedére is.

B. P. Nagyfalva. Köszönettel fogadtuk a dalokat. A lapkéket jövő számunkban közöljük. Szép prózára számíthatunk-e? Sz. K. A-Bán A községek ezer báiát alaposan ismertető toll, úgy látszik, megakadt valahol. Pedig nagyon szívesen fogadnók a folytatást.

„A lepke románc.” Lepkeüzés gyermekjáték gyakran a versben is.

Egy szilágyi. „Az erdélyi uraság és a két szilágyi” című tárcát nem közölhetjük. Félremagyaráznák sokan és nagy kár volna.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Nagy László.

Társ-szerkesztők:

Csák Alajos és Szentimrei István.

Hirdetések.

3836—1890. telekkvi sz.

Árverési hirdetmény.

Barna Józsefnek Lings Irén elleni végrehajtási ügyében. miután a felekkel 3341—1890. sz. alatt kötött 9974—1890. kir. táblai végzés, jogerős, a bírói árverés 42 frt 24 kr. tőke, 10 frt 60 kr. árveréskérsi, valamint a csatlakozott Novák Viktor részére 55 frt tőke, ennek 1887. évi január 22-től folyó 6% kamatai, 17 frt 50 kr. perköltség, — 226 frt tőke, ennek 1887. január 30-tól járó 6% kamata, 20 frt 55 kr. perköltség, — 191 frt 75 kr. tőke, ennek 1887. március 15-től és ápril 15-től járó 6% kamatai, 18 frt 18 kr. perköltség, — végre 253 frt 40 kr. tőke, ennek 1887. évi ápril hó 30-tól járó 6% kamatai, 20 frt perbeli és végrehajtási, 8 frt 70 kr. árveréskérsi és a további költségek erejéig ezennel elrendeltetvén, határidejűl a sz.-somlyói ingatlanságra nézve **1890. évi november**

hó 26-ának délelőtt 9 órája ezen kir. járásbíróság telekhivatalába, — a keresetli ingatlanságra nézve pedig 1890. év november hó 27-én délelőtti 9 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Keresztelek községéhez kitzetetik; az árverési feltételek pedig a következőkben állapittatnak meg:

I. Elárvereltetik szükség esetére a kikiáltási áron alól is végrehajtást szenvedő Lings Irénnek a sz.-somlyói 1187. sz. jtkvben A + 1—9 rsz. 1241, 1341, 1282, 1875, 1779/a, 1317, 1899, 1959. és 1274. hrsz. ingatlanbeli kétharmad rész illetménye 444 frt 63½ kr. kikiáltási árban; — továbbá ugyanannak a keresetli 113. sz. jtkvben A + 1. rsz. alatt foglalt 440. hrsz. ingatlanbeli kétharmad rész illetménye 601 frt 34 kr. kikiáltási árban, mindkét tkvi ingatlanokra C. 14 sor és 163/884. tkvi sz. alatt Csukás Sándor javára bekebelezett élethossziglani haszonélvezet szolgálmi jogának ép-ségben hagyása mellett; megjegyeztetvén azonban, hogy a mennyiben a most kitzűzött árverésen megígért vétel-árból az ezen szolgálmi jogot megelőzőleg Barna József bekebelezrtt 54 frt 76 kr. tőke, — s a kir. kincstárnak az 1273/889, 2227/889. és 2236/889. tkvi. szám alatt csatolt 8 rendbeli kimutatás alapján ezennel 106 frt 51 krban megállapított s Csukás Sándor szolgálmi jogát megelőzőleg bekebelezett illeték követelése ki nem telnek, az árverés az 1881. évi 60. tc. 163. §. 2) bekezdése értelmében hatálytalanná válik s az ingatlanokra kitzűzött határnapon a szolgálmi jog fenntartása nélkül fognak a kiküldött újabban elárvereztetni.

II. Árverelni szándékozók (kivétel nélkül) tartoznak a kikiáltási ár tizszáztólját készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzült előre letenni; avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

III. A vételár a legtöbbet ígérő által a leütéstől egy, hónap alatt, fele részben, másik fele részben pedig újabbi egy hónap alatt mindenkor 6% kamattal, a sz.-somlyói kir. adó mint letétthivatalnál befizetendő a letétkezelési szabályok szerint.

A többi árverési feltételek ezen bíróság telekhivatalában, a Sz.-Somlyó város tanácsházánál s Keresztelek községi előljárásiagnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság. Sz.-Somlyón, 1890. szeptember 12-én.

MILE MIHÁLY,
kir. járásbíró.

1—1

MEGHIVÁS.

A szilágy-somlyói nyomda-részvénytársaság **1890-ik évi október hó 31-ik napján délután 2 órakor a városi tanácssteremben**

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a részvényeseket tisztelettel meghívom.

Szilágy-Somlyó, 1890. október 20-án.

Réner Albert,
elnök.

A gyűlés tárgya:

Igazgatósági előterjesztés a „Szilágy-Somlyó” hetilap tulajdon-jogának megvétele, esetleg intézkedés más lapnak kiadása iránt.

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy már 10 év óta fennálló üzletemhez a neutitseni, weiskircheni, bécsi és honi kész

fa- és vasbutor raktárt rendeztem be,

illetve erre belföldi és külföldi elsőrendű butorgyárosoktól képviselőseget Szilágy megye és vidékére vettem át, midőn erről van szerencsém tudatni, szívesen meghívom a T. vevő közönséget, szükség esetén rendelményeit nálam megtenni. Butorszövetek garniturokhoz legnagyobb választéku minta colectióim vannak rendelkezésre; elvállalok szilárd munkával ellátott butorokra berendezéseket, háló, ebédlő és szalon szobákhoz, kávéházak, nyaralók, fürdők, stbre.

Az árukat direkt első forrásból, a gyárból küldetem meg kívánság szerint, vagy helybeli raktáramból vehetők át; a fizetések meg egyezések mellett hitelidőre, vagy részlet lefizetés mellett is történhetnek. Készpénzfizetésnél pénztári engedményt nyujtok, mely vétel összegétől függ; vidéki vagy távolabbi városokra a minta colectióit szívesen beküldöm, valamint költségkiszámítással is szolgállok; kívánság esetén megbízottamat a minta-collectió bemutatása végett s költségkiszámítás megtételére szívesen küldöm; megjegyzem, hogy butor behúzó kelméket legdivatosabb Jute, rips, gobelin, selyem, arany szövés, bársony, plüsch és zsenilienbe méter számra is szolgállok és ebből egy nagy minta colectióval rendelkezem.

A butorok kiállítása úgy minőségben, mint művészi kivitelben kifogástalan s azok jóságáért a gyárosaim régi jó hírneve, nagy kiviteli képessége garantíroz s nemcsak versenyképes olcsóbb árak, mint sok nagyvárosi, de a munka művészi kiállítása és tartósága felülmulja ezeket. Megjegyzem továbbá, hogy úgy olcsóság tekintetében, mint művészi és massiv kiállításra nézve felülmul sok nagyvárosi butorgyárosok készítményeit, és azon nagy előnye van a tisztelt megrendelőknek, hogy minden egyes darab butorokról személyes meggyőződést szerezhet anélkül, hogy erre előleget is adna. Gyárosaim nem hirdetik magukat, de szükségök sincs reá, mert gyárosaim csakis kereskedők által képviseltetik magukat. — Nádbutorokról és székekről, valamint zongora, cimbalom, vas pénzszekrények és varrógépekről külön gyári árak.

Vaspénztárak 50 firtól feljebb, varrógépek 24 firtól feljebb, zongorák 280 firtól feljebb, — nádszékek 2—10 frtig, — garniturok 60—700 frtig, — pulitíros siffon darabja 20—150 frtig, — pulitíros ágyak darabja 10—75 frtig, — pulitíros kredence darabja 20—175 frtig, — pulitíros mosdó asztal darabja 15—75 frtig, — consol tükkör márvánnyal, darabja 20—240 frtig, — író asztal darabja 10—120 frtig és még magasabb árak mellett is, ében fából, gyöngyház, elefántesont vagy más értékesebb berakásokkal és művészi faragványokkal. — Szíves megrendelésüket kérve, — ajánlom magamat,

FÁBRY JÓZSEF,
városház- és színházzal szemben Szilágy-Somlyón.

Egy félszázad óta hírneves és elismert teljesen ártalmatlan szépítő gyógyszer, mely fiatal, üde színt kölcsönöz, az arcból minden kiütésektől óvja. — Egyedül valódi dr. Schihuvsky-féle **arckenőcs, mosdóvíz, szappan**, gyors és kitűnő hatásának bizonyult be szeplő, májfolt és minden bőrkiütések ellen. Postai czékküldés naponta az ország minden részébe szállittatik. — Egy nagy tégely valódi 75 kr, egy kis tégely 40 kr, egy darab szappan 60 kr. — Raktár FÁBRY JÓZSEF divatáru és állatszerek üzletében Szilágy-Somlyón, városház és színházzal szemben. 10--12